

Тамара Кржемінська

ДИТЯЧИЙ КАЛЕЙДОСКОП

ВІРШІ І КАЗОЧКИ

КОЛИСКОВА

Вже спочиває
Все навкруги,
В ліжку дрімає
Хлопчик малий.
 Сон, мов на крилах,
 Поруч літає,
 Мати схилилась,
 Пісню співає:
“Прийдуть чудові
Казочки-сни,
Сильний, здоровий,
Синку, рости.
 Місяць, бач, з неба
 Все осяває,
 Ходить, для тебе
 Зорі збирає.
Гарний віночок
Звіє тобі.
Спи, мій синочку,
Люлі - люлі.
 Сонечко вранці
 Збудить тебе.
 Променем ясным
 У землю впаде.
Світле майбутнє,
Сонячні дні
Хай подарує
Доля тобі.
 Ти ж послухайся
 Слова мого
 І не цурайся
 Роду свого.

Ще пам'ятати
Маєш завжди -
Дім захищати,
Мир берегти.
Чесць пильнувати,
Волю землі
Та шанувати
Щедрість її.
Місяць тихенько
Зник у вікні.
Спи, мій маленький,
Люлі — люлі.”

ЯЛИНКА

Ялинонька на свято завітала,
Здоров'я, щастя діткам побажала.
Духмяний запах принесла яловий,
То пахнуть голки й шишечки смолів.
Тепер вона прикрашена стоїть,
Вогнями кольоровими мигтить,
А з гілочок киває Арлекіно,
Сніжиночки блищать і серпантини.
Бурулечка прозоренька повисла
І виграє, ряхтить мінливим блиском.
Ось зайінька, лисичка і вовчок
Звисають із соснових гілочок.
На свято завітали Буратіно
І тато Карло, і Мальвіна
Та пудель благородний Артемон,
Що перемогу виборов над злом.
Ялинонька зібрала всіх на свято,
Танцюють і дорослі і малята.
Ялинковий і новорічний світе,
Ти втіху й радості даруєш дітям!

Ще Дід Мороз й Снігуронька в дорозі,
Прибудуть з подарунками невдовзі.
Чекайте, виглядайте, дітки, їх.
Нехай лунають піснц, музика і сміх!

СНІЖИНКА

З неба зіронька спустилась,
На ялинці зупинилась.
Це — сніжинонька маленька,
Біла, ніжна і легенька.
Вона щиро звеселилась,
Миготіла і іскрилась,
Бо з ялинкою у парі
В дитсадочок завітали.
У таночку закружляла,
І, танцюючи, співала: -
“ Хоч холодна я крижинка,
Та прозора одежинка
Вся ряхтить, блищить і сяє,
Усіх діток звеселяє.
Я — на платтячку, в короні,
На гірляндах, на долоні,
Я — на щічці у Галинки,
На голівці у Даринки.
Тож кружляймо всі тихенько,
Вгору звиймося легенько.
Новорічне дивне свято
Привітало всіх маляток.
Пада сніг, сніг, сніг...
Поздоровляємо усіх!

БУРУЛЬКА

Бурулька на стрісі
Ще зранку з'явилась
Із снігу, з водиці
Вона утворилась.
 Морозно подихав —
 Замерзла водиця.
 Бурулька велика
 Висить, мов цариця.
Привітно мигає
Бурулька святкова,
Сміється і сяє
Красуня зимова.
 Тоді забажала
 Прибути на свято.
 Туди поспішала,
 Де діток багато.
Музики заграють
І будуть радіти,
Пісень заспівають
Бурулька і діти.
 Тепер на ялинці
 Бурулька висить,
 Радіє на гілці,
 Дітей веселить.
Ялинонька сяє,
Кружляють малята.
То щастя бує —
Ялинкове свято.

ВЕСЕЛИЙ СНІГОВИК

Я - веселий Сніговик
І журитися не звик.
Маю очі з вуглини,
Ніс червоний із морквини.
 Завжди усмішка по вуха,
 Шуба з снігового пуху,
 Шапка зроблена з відра,
 А в руці стримить мітла.
Я сміюся, веселюся,
Завірюхи не боюся.
З малюками в сніжки граюсь,
На санчатах з гір спускаюсь.
 Їм бурульки залюбки,
 Солодесенькі такі.
 Їх розвісила на стріхах
 Тітонька-Зима для втіхи.
Та для діток то є лід,
Смакувати їх не слід:
Горло можна застудити,
Довго кашляти, хворіти.
 Сніг кружляє та кружляє,
 Білим пухом все вкриває.
 Я замети розкидаю
 І доріжки прокладаю.
Щоб у снігових доріжках
Не застрягли діток ніжки.
Я - старанний Сніговик,
Лінуватися не звик.

2002 рік

СНІГУРІ

Зима закидала доріжки, річки
Пухнастим, білим і холодним снігом,
Дерева вбрала в дивні стрічки,
Що виграють, блищать іскристим сріблом.
 Пишається в червоному вбранні
 Велична горобина і прекрасна.
 У гості завітали снігурі
 До ягідок, що так вродили рясно.
Червоногруді красені-птахи,
Ви звідкіль навідались сюди?
У відповідь скрипить: “ скри-скри” -
То пісня їхня долина згори.
 “ Ми влітку мешкаємо в хащах лісових,
 Там, де панують спокій, Тиша,
 І дбаємо за діточок своїх”. -
 Мов флейта, лине пісня ніжна.
“ А взимку ми кочуєм з краю в край,
Щоб відшукати клен, червону горобину,
І згадуємо тихий рідний гай —
Домівку свою милу і єдину”.

СИНІЧКИ

Синички, синички —
Птахи невеличкі.
Не бояться ці співухи
Ні зими, ні завірюхи.

Взимку у лісах живуть,
Сім'я з шишочок клюють,
Чи поснулих вже комах,
На березах і дубах.
 Білі грудочки та щічки
 В сіро-голубої синички,
 Москвички, шарфик чорненький,
 Чорна шапочка, хвостик коротенький.
“Ці-ці-бі, ці-ці-бі,
Приготуй кожух собі”.
І повірте ви синиці —
Приготуйте й рукавиці.
 Все вона порадить і за все подбає,
 Бо з природою завжди ладнає.
 Надто серйозна і клопітка
 То синичка-гаїчка лісова.
“Ці-ці-чше”, - тихо отак шипить,
Щойно булла і зникла за мить.
Чорна з чубчиком синичка —
Гренадерка звать цю птичку,
 Ще - чубата, назву має.
 І хоч з іншими літає,
 Та синиця ця примітна,
 Бо коричневенько-світла,
А нагрудник чорний має,
Чорна смуга очі відтіняє.
Загляда синичка у вікно.
Бачу жовте спереду п'ятно,
 Галстук чорний у великої синиці,
 Спиночка зелено-голуба у птиці.,
 Сало з'їсть, що на дротині
 На моїм балконі,

А ще сім'я в годівниці,
Що на підвіконні.
Заміта метіль сліди.
“Ці-ці-бі, ці-ці-бі,” -
 Диво-пташка весело співає,
 Срібним співом весну зазиває.
 Поважайте цю маленьку пташку
 За веселу і невтомну вдачу.
Усе літо за потомство дбає
І врожай, природу зберігає.
Про синичок я вам нагадала,
Та не всіх у віршику назвала.
 Думаю, про них корисно знати,
 Різновиди їх порахувати.
 Хай співають весло синиці,
 Землю радують і небо, птиці,
Хай цвітуть саду та квітнуть квіти,
Хай щасливими зростають діти.

СПІВУЧІ САНЧАТА

Мої санчата — чарівні,
Дзвенять, виспівують пісні.
Летять щодуху вниз згори
І весело скриплять: “скри-скри”.
 Санчата братик змайстрував,
 До них положзя приладнав,
 Залізні, неабиякі,
 Гладенькі надто і швидкі.
Свої співливенькі санчата
Охоче я даю малятам.
Нехай катаються вони,
Веселі слухають пісні:

“Гей, гой! Скри-скри!
Гей, гой! Скри-скри!”
Летять санчата вниз згори
На радість, втіху дітвори!

Грудень 2003

ЗАНЕДУЖАВ ДІД МОРОЗ

Дід Мороз десь застудився:
Чи морозива об'ївся,
Чи цукерок льодяних,
Чи бурульок крижаних.
Голова йому болить,
Тіло ние і горить,
Піднялась температура.
Мусить випити мікстури,
Бо розтане ще від жару,
Перетвориться на пару.
Стогне, охкає Мороз:-
“Ох, нездужається щось
Спина ние і болить,
Хай огляне Айболить”.
Каже тітка Завірюха:-
“Ось, що я скажу, послухай!
Мабуть ти перевтомився,
Або трохи перегрівся,
То лягай, а я накину
Снігову легку перину.
Будеш спати солоденько,
Вранці збудишся раненько,

Розпочнеш свою роботу,
Нагуляєшся достоту
На річках, у полі, в лісі,
Побуваєш ще й у місті.
 Нежиті, як й небувало.
 Тож мерщій під покривало.”
 Діл Мороз кива: -”Так, так!
 Згоден, - каже, - Саме так,
Твоя правда, Завірюхо,
Всі поради я послухав.
Як ти радиш, так вчиню:
Підморожу скрізь, скую,
 Навтішають наостанку,
 Далі наладнаю санки.
 Маємо усі збиратись
 І на північ подаватись,
Де живуть ведмеді білі,
Довга ніч на небосхилі
Сонечко низенько ходить,
Місяць за собою водить.
 Де високі з льоду гори,
 Крижані міцні затори,
 Де полярне сяйво сяє,
 Різнобарвним світлом грає.
Тут теплішає надворі,
Бо весна вже йде поволі.
Сонце, бачиш, пригріває,
Зиму звідси витісняє.
 А як літечко минеться
 Повернутися прийдеться
 До квітух цих країв,
 До родючої землі.

Вона втомиться за літо -
Має взимку відпочити.
Ми почнем хазяйнувати,
Рідну землю колисати.
 Буде нам усім робота
 І розвага, і турбота.
 Все — й без кінця,
 Безупинно, як життя.”
Завірюха засніжила
І перину підпушила.
“Хо-хо-хо!” - Дід позіхає,
На добраніч всім бажає.
 Під перину вклався спати.
 Від турбот відпочивати,
 Щоб збудитися раненько
 Вже здоровим, веселеньким.

Січень 2003

ЗИМОВІ КАНІКУЛИ В ЛІСОВІЙ ШКОЛІ

Надходить вже зима сувора,
Вкриває снігом все довкола.
Сова зібрала учнів лісових -
Канікули влаштовує для них.
 Всім урочисто об’явила:-
 “На зиму школу я закрила.
 Канікули зимові наступили,
 За зиму набирайтесь сили.

Тепер зустрінемося влітку,
Поради ж вислухайте, дітки.”
Ведмедика зимовий сон змагає,
Він лапку ссе і позіхає.

Сова:- Мишко, занадто ти повільний,
Тому оцінки лише задовільні.
Не любиш фізкультури, співів.
Тобі, либонь, на вухо наступили.

Та вчись рівненько літери писати,
Лічити швидко і читати.
Ведмедик тільки: “Е-е” та “У-у
Не розумію, не збагну...

Насправді дуже я старався,
Не знаю в кого це я вдався.”
“Не слід на когось-то кивати,
Не краще б лінощі здолати”, -

Повчально зауважила Сова,
В якої наймудріша голова.
У зайчика померзли лапки,
Йому б скоріше вже до хатки.

Ти, зайчику, хоча й кмітливий,
Та неуважний, полохливий, -
Сова спокійно проказала, -
“Поводься так, як я навчала.

Хороші маєш ти оцінки
І показову поведінку.
Ось білочка-відмінниця у нас,
Охайна, всім допомога щораз.

Хоч і метка, занадто жвава,
Активна зате і вправна.”
Маленька білочка раділа,
Ще б пак! Сова її хвалила.

Сова продовжувала ще казати:
“Послухайте уваж ненько, малята!
Лисичка й вовчик хитрували,
Водити дружби не бажали
З птахами і звірятами, а ще
Вони — прогульники і через те,
Я залишила їх на другий рік.”
Зачувши, вовчик посірів, поник,
Лисичка, хитра, плакала без сліз,
А кріт, малий, під парту аж заліз.
Порожевіли враз біленькі щічки
У сіро-голубенької синички,
А дятлик всівся на великий сук,
Довбе на radoщах: трр-тук! -
Сова їх, бачте, похвалила:-
“Старанні дітки”, - говорила.
Кумедно кліпнула очима,
Легенько стріпнула вушима: -
“Бажаю мирно зимувати,
Мої поради пам'ятати,
А школу я відкрию влітку,
Ходіть здорові, мої дітки!”
Додому поспішили школярі -
Канікули до літньої пори!
Як знову сонечко пригріє,
Сова вже другий клас відкриє.

Грудень 2003

НОВОРІЧНА НІЧ

Нічка прийшла новорічна,
Чари збудила магичні.
Вони завітали до нас, -
Зірки засвітили враз.
 У ніч святкову санчата
 Казку примчали на свято
 І подарунки чудові —
 Діда Мороза обнови:
Тут шуби біленькі
Зайчаткам маленьким,
Нові рукавички
Для лиски-сестрички,
 Ялинці в убори
 Бурульки прозорі,
 А діткам слухняним
 Цукерки духмяні.
Будемо всі танцювати,
Біля ялинки кружляти.
Нехай новорічне свято
Дарує всім щастя багато.

Флора - рослин господня,,
Краси земної богиня.

КЛОПІТ ФЛОРИ

Фея Флора клопіт має —
Землю квітами вбирає.
Каже: “Вже весна надходить,
Сонце височенько ходить,
Щоб земля цвіла, раділа,
Треба братися за діло.
Хай галяви лісові
Вкриють квіти сон-трави,
Ще накину скатертинку
Із хрещатого барвінку,
А конвалії біленькі, -
Ніжні дзвоники дрібненькі,
Запашні та дуже гарні
Зацвітуть у квітні, травні.
А для луків ще з зими
Я зіткала килими
Із шовкової травиці,
Де зростуть росою вмиті
Різнобарвні диво-квіти,
Щоб яріти, майоріти.”
Враз замислилась Богиня,
Квітів, юності, цвітіння
І рослинності - сама -
Флора-юнка чарівна.
Потім плеснула в долоні, -
Квіти вирости червоні:
Маки, півники, гвоздики,
Що в саду та лузі - дикі.

Ще тюльпани запишались,
І троянди красувались,
Гордий первісток нарцис
Швидко із землі поліз,
 Бо немало вже терпіння
 Ніжне Флорине творіння.
 Флора з легкістю зітхнула, -
 “Гой-я! - голосно гукнула, -
Озеро вберись в плаття
З ніжно-білого латаття!
Зацвітайте полонини,
Айстри вкрийте верховини
 Гір Альпійських і Карпат.
 А півонії в садах,
 В парках буйно пламенійте,
 Проти сонечка радійте!”
Через тин бузок киває,
До півонії моргає.
Та, мов дівка, рум'яніє
І біліє й червоніє.
 За болото не забула
 Фея й ручкою змахнула: -
 “Ви, рожеві буяхи,
 Цвіте жовтий, лепехи,
Та китятки, ніжно-сині,
Вкрийте чорне баговиння.
Як настане тепле літо,
Зацвітуть хай сухоцвіти.
 Й півники такі розкішні,
 Золотаво-жовті, пишні.
 Зрадує у липні зір
 І болотний білозір —

“Царські очі” назву має,
На Поліссі він зростає.
Влітку, восени — роботи! -
Каже Флора, - і турботи
 У городах, у садах,
 Парках, луках, у лісах.
 Всіх рослин — велика сила,
 Полічити їх несила.

Але я усіх їх знаю,
Разом з тим надію маю —
Сад цвістиме на землі,
Як любитимуть її.
 Тож поради пам'ятайте:
 Всю природу поважайте
 І пильнуйте хорошенько,
 Як свою любиму неньку.”

Фея Флора проказала
І “Веснянки” заспівала: -
“Прийди, прийди вчасно,
Веснонько прекрасна!
 Весняні обнови,
 Шати вже готові.
 Хай буяють квіти,
 Хай радіють діти!”

Липень, серпень 2003

ДІТИ ЇДУТЬ НА ВИСТАВУ

У дитсадочку хвилювання
Почалося іще зрання.
Діти їдуть на виставу
До лялькового театру.

Ставлять казочку чудову —
“Три ведмеді” Л. Толстого.
Дітки вдягнені святково —
Одягли свої обнови.

Ось білявенька Оксанка,
На ній гарна вишиванка,
Білі бантики в косичках,
Оксамитова спідничка.

“На мені, - сказала Ната, -
Светрик теплий і пухнатий.
Мама светрика зв'язала.”

А яка нарядна Алла!
Сарафан на ній шовковий,
Бантик ясно-пурупуровий.
Подивитись любо-мило
На малу руденьку Мілу.

І Дениска, і Тарасик,
І Миколка, І Івасик
Урочисті і серйозні —
До театру йдуть сьогодні.

Несміливо каже Настя: -
“Ніно Яківно, будь ласка,
Можна я візьму з собою
До театру ляльку Зою?”

Нетерпіння, шум зростають,
У автобус всі сідають.

Дітвора кричить: “ Ура-а!”

І автобус вируша.
Їдуть діти на виставу
До лялькового театру:
Алла, Ната, Настя, Оля
І маленька лялька Зоя.

І Дениско, і Тарасик,
І Миколка, і Івасик,
І мала руденька Міла
Ще й Оксанка несмілива.
Гамір стих у дитсадку,
Змовкли іграшки в кутку —
Без дитячих голосів
Трохи сумно стало всім.

Листопад 2002

МАТУСІ НА ВОСЬМЕ БЕРЕЗНЯ

Для мами квіточки намалювала, -
Троянду і барвіночки ясні.
На свято березня подарувала,
У день жіночий, світлий день весни.
Обличчя мамине від щастя сяє,
А очі пестять донечку малу.
Вона з теплом у погляді читає:
Матуся рідна! Я тебе люблю!
Я під малюнком вивела старанно,
В кутку домалювала сонечко;
Моя любима лялька Ганна
І любляча Оленка — донечка.

Лютий 2004

ІЛЬКОВІ ПОДАРУНКИ

Я сьогодні намалюю
І матусі подарую
Небо, сонце золоте
І наш сад, що вже цвіте.

Ще візьму рожеві фарби -
Намалюю ляльку Барбі,
Для маленької Натусі.
Що ж зробити для бабусі?

Я для тебе, дорогенька,
Зріжу гілочку гарненьку
Із пухнастої вербиці
І поставлю у водицю.

Щоб моя бабуся мила
Святу березня зраділа.
Я бабусеньку свою
Поважаю і люблю.

Так й вчинив малий Іллюша,
Вся сім'я раділа дуже:
Любі мама і Натуся,
Мила, лагідна бабуся.

Киця Мурка, лялька Ната,
Песик Пуф, Веселий тато.
Дякували всі Ількові
За даруночки святкові.

Лютий 2004

ВЕСЕЛКА

Веселка барвиста
На небі повисла.
Радіють малята,
Пташки і звірята.
 Дощик пройшов
 І далі пішов,
 Зволожив землицю,
 Зелену травицю.
Умився і сад,
Квітник, палісад,
Вже сонце сміється
Промінчиком ллється.
 Так гарно довкола,
 Любесенько з того
 Дорослим, малятам,
 Пташкам і звірятам.

Липень 2001

ЯБЛУЧКО НА ДАРУНОК

Зріють у садочку
Дуже соковиті
Яблука червоні,
Мов медом облиті.
 Захотів Микитка
 Яблучко зірвати,
 Та він ще маленький,
 Не може дістати.

Тягне рученята,
Підстрибує вгору.
Яблучко та й впало
Хлопчику в долоню.
Дякує, радіє
Яблуньці Микитка.
Вельми подарунок
Смачний, соковитий.

ЛУНА

Луна собі лісом гуляє
Видзвонює, пісні співає,
Регочеться, гучно гукає.
Вигукується, повторяє.
Луна аж надто забавна,
Кмітлива і вельми вправна.
Спробуй гукнути: “Агов!”
Вона відгукнеться: “О-ов!”..
Вміє луна кепкувати
І спантелику збивати.
Як тільки гукнеш: “Ти де?”
“Е - е” - луна лісом іде.
Не можна і зрозуміти
Хто-то гукає і звідки:
Луна звідусіль кричить,
А потім - стихла, мовчить.
Цікаво їй з дітками гратись,
Гукати, співати, сміятись.
Веселий гомін з луною
Діти ведуть за собою.

МАВПОЧКА

Весела мавпочка й цікава,
Непосидюча і вертлява
На носа окуляри начепила
І, що є сили торохтіла:
 “Я мудра, як ота Сова,
 У мене світла голова.
 Я можу мудрості навчити
 Усіх, хто схоче в мене вчитись.”

Тут крихітка-Єнот питає:
“Де річка Конго протікає?
Куди ріка Дніпро впадає?
Де сонечко відпочиває?”
 У мавпочки від запитань отих
 Очиці вилізли з орбіт,
 Злетіли з носа окуляри,
 Аж скельця з них повипадали.

Не знає, бідна, що й сказати,
Що їй на це відповідати?
“Що, що?” - вона удавано питає,
Начебто вона не дочуває.
 “Я щось незрозуміла,
 Та, мабуть, про таке не вчила...”
 Сказав Єнот: “Чим вихвалитись,
 До мудрої Сови пішла б навчатись.”

Маленька мавпочка замовкла,
Єнотом зовсім збита з толку.
Вона сама вже зрозуміла,
Що зайвого наговорила.

Серпень 2002

ПЕНЗЛИК

Пензлик маленький,
Вправний, м'якенький,
Дуже старанний,
Веселий, слухняний.

Дружить з ним Рома
У школі та вдома.
Рома малює,
А пензлик фарбує.

Якось до свята
Почав малювати
Рома картинку:
Маленьку хатинку.
Доріжку жовтеньку,
Траву зелененьку.
Квітка палає,
Сонечко сяє.

Крихітка-пташка
Крильцями маше,
Небом летить
У ніжну блакить.
Пензлик виводив
Літню природу,
Веселі картинки
Для сестрички Яринки.

Серпень 2002

НЕВДАЛЕ ПОЛЮВАННЯ ЇЖАЧКА

СИРОЇЖКА

Рожева сиріюжка
Така крихка і ніжна,
Усілась на горбочку
В сосновому лісочку.
 Котився їжачок,
 Бочок із гілочок,
 Побачив сиріюжку
 Смачну, рожеву ніжну.
І каже без зупинку:
“Сідай мені на спинку,
Я лісом повожу,
Світ інший покажу.”
 Сказала сиріюжка,
 Вказавши на доріжку:
 “Котися, їжачок,
 Колючий кожушок.
Із голок в тебе спинка,
Я ж — ніжненька рослинка.”
Зачмихав їжачок,
Подався у лісок.
 Рожева сиріюжка
 Стоїть на білій ніжці.
 Немає за горбочка
 Ріднішого куточка.

ВУЖИК

Біжить їжак і тужить,
Як раптом бачить — вужик.
Згорнувшись у кільце,
Він грів своє тільце.

Як гримне їжачок,
Колюченький бочок:
“Ледащо, відступися!
Чому отут розлігся?

Не бачиш поспішаю,
Пройти ніяк немаю.”
А вужик невразливий був,
Як грізні ті слова зачув,

То суперечить не схотів,
Поповз тихенько до кущів.
Їжак тому злостився,
Що дуже зголоднівся.

А сиріжка й вужачок
Не упіймались на гачок.

ЯБЛУЧКО

Дика яблунька стоїть,
Ніжно листям шелестить,
А під нею рум'яненьке
Яблучко лежить кругленьке.

Мовби сонце, золоте,
Солоденьке, наливне.
Їжачок враз підкотив,
Ніжно ротика розкрив.

Мовив: “ Ти таке гарненьке,
Золотисто-червоненьке,
Мабуть, добре і на смак,
Якщо вже зіріло так.

Яблук я таких не бачив,
Пахнеш медом ти неначе,
Не набридло тут лежати?
Можу ліс я показати.

Будеш спритним молодцем -
Провезу тебе мигцем,
Доброзичливий я нині,
Покатаю вже на спині.”

На промову їжака
Відповідь була така:
“Яблукові не годиться
Від яблуні геть котиться.”

Облизнувся їжачок;
Він пристав від балачок.
Не везе йому сьогодні -
Залишився він голодний.

Хитрий їжачок не зміг
Пообідати, як слід.

БАЖАЮ СМАЧНОГО

На словій гілці
Шишку клест дзьобає.
Білочка до нього:
“Добридень!” - вітає.
“Бажаю смачного, -
Білка усміхнулась,

Потім шанобливо
До клеста звернулась: -
“Пригостіть, будь ласка,
Насінням із шишки,
Я ж на знак подяки
Пригощу горішком.
Ненароком шишка
Випала із лапи ,
Зникла у наметі -
Шишку не дістати.
“Не хвилюйся, білко, -
Відповів їй клест, -
Я тобі накидаю
Шишок у намет.
Сонечко пригріє,
Змочить їх водиця,
Дозріють за літо
Шишки, як годиться.
Будеш смакувати
Ласощами з шишок.
До десерту буде
Солодкий горішок.
Маю ще сказати,
Що не їм горішків,
А люблю я дзьобати
Насіння із шишки.”
Попрощавшись, білка
Подалась додому.
Клест довбе на гілці
Шишечку елову.

2002 рік

МУДРА СОВА

“Пу-гу, пу-гу, пу-гу”, -
Вночі доноситься з ліску.
То совенята бавляться в гнізді,
А мати строго навчає їх:
 “Чи не доволі пустувати” -,
 Сова сказала совеняткам. -
 “Щоб розуму і мудрості набратись,
 Потрібно змалечку всьому навчатись.
Наука жити від дорослих йде,
Знання, освіту школа всім дає.
Вона навчає і читати, і писати,
Допомагає світ пізнати.
 А щоб усе збагнути, зрозуміти,
 Спочатку треба школу закінчити,
 Старанно вчитись і дорослих поважати,
 А поки що, маленькі, треба спати.
Та щоб пустого уночі не “пугати”,
Батьків поради треба слухати.

2002 рік

ЧИСТУХА - АЛЛА

Маленька крихітка сказала:
“Мене зовуть чистуха-Алла.
Я зовсім небоюсь водички,
І залюбки вмиваю щічки.
 Ще й з милом чисто руки мию,
 І вуха, носика, і шию.

Вода хлюпочеться і ллється,
Зі мною бавиться, сміється;
Хоч як щипає очі мило,
Водиця чисто його змила.
Тепер аж сяють очі, щічки
Від кришталевої водички,
Виблискують біленькі зуби,
Сміється ротик щиро, любо.
“ Як із водиці, - мама каже, -
Росте чистуха-Алла наша”.

Грудень 2002

РОЗУМНИЦЯ САША

Саша радісно сказала:
“Ідемо до моря завтра
Я, сестричка, мамо й тато -
Будемо відпочивати.
Море — чорне.” - каже Саша.
Дід питає: “Наче сажа?
Тож далеко не пливи,
Бо, як сажа, станеш й ти.”
“Ти, дідусь, не зрозумів,
Я тобі ось розповім:
Чорне - то є назва моря,.
Та вода в ньому прозора.
Ну а в морі котять хвилі,
Наче небо, сині-сині.
Якщо хмари наступають,
Небо синє заступають,

Море зразу похмурніє,
Не синіє, а чорніє.
А про це розповіла
Мама,” - Саша додала.
 “Ось тепер, Сашуню мила,
 Мені стало зрозуміло:
 Чорне море — справжнє диво,
 Я зазначу справедливо! -
Дід до Саші промовляє,
Заохотливо киває: -
Дякую тобі за це —
Розглумачила все, все.”
 Саша радісно стрибає
 На одній нозі і сяє:
 “Потягом поїдемо престижним...”
 “Що? Яким? Сашуню, розкажи-но,” -
Знов дивується дідусь,
Усміхаючися в вус.
“А такий собі престижний...
Є у ньому спальні ліжка!”
 Широко розкривши очі,
Саша сповіща охоче.
Ох розумнице ти наша.
Дівчинка маленька Саша!

ЛІСОВІ БАРАБАНИ

Що за звуки у ліску?
Наче дріб дзвенить трррр-тук...
То високо десь вгорі
Сидить дятлик на сосні.

Красень-дятлик на сучку
Музику веде гучну.
Здобич він собі шукає, -
На обід комах збирає.
По корі дзьобиком б'є
Лісом аж луна іде.
Санітари ці малі -
Рятувальники лісні.
Дятликів усі шанують,
Бо ліси вони рятують.
Трудиться все літо пташка,
Знищує жуків, комашок.
Як настануть холоди,
Шишечки довбуть вони,
Де насіння дозріває,
Його дятлик полюбляє.
Як зачує в ліску,
Наче дріб дзвенить: “ тррр-тук ,”
То веселі барабани -
Дятли виграють вже зрання.

*ЯК СОРОКА ВРЯТУВАЛА ЗАЙЧАТКО,
А ЛИСИЦЯ ВОВКА.
(КАЗОЧКА)*

На зайчика Вовк полює,
Сховався за пень, чатує.
А той під кущем сидить,
Вушками ледь тріпотить.
Зайчик не спить, не дримає,
Писочок собі вмиває

І гадки про те не має.
Що лихо на нього чекає.
Якраз на сосні невисоко
Сиділа Сорока-Білобока.
Вона враз Вовка узріла
І голосно застрекотіла:
“Чи-чи, чи-чи! Зайчику тікай,
Бо поруч Вовчисько, знай -
Він зуби точить,
Вхопити тебе хоче.”
Як зайчик те зачув,
Вглиб лісу враз дременув,
Щосили побіг, щодоху,
Мигтіли його лише вуха.
Скік-скік, скік-скі! Та й утік.
Вовк слідом за ним пустився
І — бух! - до ями звалився.
А яма — темна, глибока,
Така, що й не видно Вовка.
Вовк силиться так і саяк,
Не вискочить аж ніяк.
“Що маю робити? ” - міркує,
Коли це зблизька кроки чує.
“Хтось, видно, повз яму іде,
Може врятує мене.
Ось тільки свій голос хрипкий
Зміню на слабенький, тонкий.”
Вовк так і вчинив -
Тоненько завив: -
“Ой, хто там іде-е?
Рятуйте мене!
Я тут оступився,
До ями звалився.

Я з місця не зрушу.

Загинуті мушу.”

Поруч проходила хижа,

Хитра Лисиця рижа.

Аж сяяла і співала,

Бо півника щойно впіймала.

У курнику, що на селі,

На обід дітям, собі.

Лисиця була раденька,

Лагідна і добренька.

Голос тоненький зачула,

До ями враз зазирнула:

“Хто волає? - спитала,

І сірого Вовка впізнала: -

А-а! Це ти, мій любчику,

Сірий душегубчику?”

Вовк Лисицю благає,

Лапи до неї здійсмає:

“Кумасю, зглянься, Лиско,

Спусти хвостика низько,

Я за нього вчеплюся

І на гору здеруся.

Май, Лисонько, добру ласку,

Витягни з ями, будь ласка.”

Не мовить до Вовка Лисиця.

Вовк знов заходився проситься:

“Тобі обіцяю ще зранку

Качку смачну до сніданку.”

Лисиця сяк-так повертілась,

Та качечки вельми схотілось,

Очі звела, облизнулась,

Далі до вовка звернулась:

“Почнемо все по-порядку:

Заприсягнися спочатку,

Що не одуриш мене,

Тоді й порятую тебе.”

“Не одурю, не одурю тебе..

Тобі слово честі даю,” -

Лагідно Вовк проказав

І навіть хвоста піджав.

“Гм...”-Лисиця сказала, -

Мабуть качки замало.

За надто роботу важку

Платню признаю таку:

Велику і жирну качку

Й зайчатинки на додачку.

Тепер за хвіст мій хапайся,

Чимдуж за нього тримайся.

Тягнула Вовка, стогнала,

Сама мало не впала,

В землю лапами вп'ялася,

Трохи не надірвалася.

“Ох, ох!” - знесилена вкінці

Лисиця витягла сірого на кінець.

Очиці хижі повірячали,

Важко дихали, сопили, чмихали.

“Кхе! Дякую тобі красенько,

Кумонько, Лиско, дорогенька”. -

Улесливо Вовк промовляє,

А сам на півня позирає -

Так би і з'їв його,

У череві з голоду аж звело.

Лисиця, хитра, все помічає,

Ще дужче півника притискає:

“Ну, Вовчику, прощавай,
І за обіцяне не забувай!
Я завтра раненько-вранці
Чекатиму на галявці.”
“- Ходи ж бо, кумо, здорова,
Додержу я свого слова.”
По тому і розійшлися.
Вовк біг і злостився -
Не мав тому ради дати,
Як качку для Лиски впіймати.
“Ач, чого хитра схотіла. -
Вовк бурмотів злостиво, -
Нехай руда почекає,
То облизня і впіймає.
Хоча б щось зісти самому.”-
І подався труськом додому.

А як же Зайчик сіренький?
Прибіг додому, до неньки,
І їй, як було, розповів,
Що вовк його ледь не з'їв.
Аби не Сорока-Білобока,
Яка вчасно помітила Вовка.
Завдяки Сороці отій
Він і зостався живий.
Ох, і сварив Заїньку тато,
За те, що без дозволу вибіг гуляти.
Та попри усе раділи батьки,
Що їхній синочок зостався живий.
Ось і казочці кінець,
А хто слухав — молодець!

Січень 2002

РУДА ЛИСИЧКА

Лисичка легенько ступала.
Слідочки хвостом замітала:
Вона від погоні тікала,
Бо півника з сідала вкрала.

Лисичка-сестричка руденька
Насправді підступна й хитренька,
Зуміє, хоч як. Одурити,
Щоб здобич свою ухопити.

Довірливий півник впіймався,
На голос улесливий здався.
Лисичка йому обіцяла
Горішків солодких чимало.

Тепер він кричить і гукає,
Із торби нестямно волає:
“Рятуйте мене! Захистіте!
Від злої лисиці спасіте!”

Хто півника в лісі почує,
Хто бідного порятує?
Ось дятлик сидить на сосні
І шишку довбе на обід.

Він крики тривожні почув,
Лисичку враз в тім’я довбнув.
Лисиця від болю присіла
І торбу на землю впустила.

“Не смій бідолахи чіпати,
Бо буду ще в тім’я клювати.
Тобі ж, голосистий, слід знати -
Не можна рудій довіряти.”

Очима кліпає лячно,
Киває голівкою вдячно
Врятований півник маленький,
Довірливий надто, дурненький.

Він дятлові дякує красно:
“Мене врятували Ви вчасно,
За це кукуріку-ку-ку-у!
Нехай Вам щастить на віку!”

Лисиця навтіки пустилась
Аж поки в норі опинилась.
Та й півник метнувся узліссям,
Побіг, полетів і понісся.
Здоровий додому дістався,
Радісінький, що врятувався.
Усі на подвір'ї раділи
І дружно жили, не тужили.

Липень 2003

*ПІВНИК ЗАБІЯКА
КАЗОЧКА*

Що за гелгет, що за крик?
У дворі кричить індик.
Збагрянтіло навіть воло.
Метушаться всі навколо.
Пес Рябко, як те зачув,
Грізно гримнув: “Що за шум?”
А індик відповідає:
“Хай курча тут не дзьобає,
Хай не б'є індиченяти,
Забіяка заповзятий!”
“Чи й не лихо, не біда -
Півник клюнув індича. -
Заступається Рябко.
Коли й Курка : “Ко-ко-ко!
Вибачайте, що утнув
Неслухняний мій пустун?”

“Він без дозволу клює
Чуже просо та ще й б’є
Індичаток-малюків -
Моїх дочок і синів.”-
Ображається індик,
Він миритися не звик.
“Перепрошую,- сказала
Мама-кура й наказала,-
За провину отаку
День стоятимеш в кутку!”
Винуватець Півник кліпа,
Крильця опустил і тіпа,
Гребінець упав на бік.
“Ач який жадій Індик!
Мама теж не розібралась
Покарала, розкричалась.
Чим Індику завинив?-
Зернятко одненьке з’їв.
А тепер от стій в кутку,-
Горював малий пустун,-
А ще ябеда ота-
Індичатко-вереда.
Хай йому те просо все,
Він не друг мені і- все!”
Півник згодом зрозумів.
Чим насправді завинив:
На чуже він посягав
І без дозволу клював,
Сварку голосну вчинив
І за себе менших бив.
Потім він перепросився,
З Індичатком помирився.
На подвір’ї мирно, тихо,
Змовкли кури і індики.

ВЕСЕЛИЙ БОРЩИК

Ой, парує в печі горщик,
То кипить веселий борщик,
В ньому овочі городні
Позбиралися сьогодні.

Покришила господиня
Два томата, капустину,
Моркву, перець, бурячок,
Цибулину, часничок.

Ще поклала картоплину,
Для смаку шматок свинини,
Кріп зелений і приправу.
Вийде борщик наш на славу!

Усі овочі раділи,-
Вони в горщику кипіли,
Танцювали і співали,
Умлівали, упрівали.

Горщик все пихтить, пихтить,
Борщик знай собі кипить.
Далі стишився наш горщик,-
Запашний зварився борщик.

Дух розноситься із печі-
Пахне борщик. Тут, до речі,
Може хто вже хоче сісти
Цей веселий борщик їсти?

То сідайте всі до столу,
Я бажаю вам смачного!

ДОПИТЛИВИЙ ПЕТРИК

“Любий Петрику, вставай,
Красне сонечко стрічай.
Бачиш, сонечко збудилось,
Із-за обрію з’явилося

Усміхається до тебе,
Лле промінчики із неба.
Ти ж хотів з ним рано встати
І про щось його спитати.”

Мама лагідно сказала,
Білий чубчик розтріпала.
Петрик сонно каже мамі.
Тручи очі кулачками:
 “Зараз встану я швиденько,
 Поки сонечко низенько.
 Хочу в нього запитати,
 Де воно лягає спати.
Куди сонечко заходить,
Коли темна ніч приходить,
Має сонечко хатинку.
Ліжечко, м’яку перинку,
 Чи його хто колисає,
 Йому пісеньку співає?
 Сонечко таке ж маленьке
 Майже з блюдечко кругленьке.”
Мама Петрику сказала
І на небо показала:
“Сонце— зіронька велика,
Небо— то його домівка.
 Цілий день по небу ходить,
 Із землі очей не зводить,
 А як стомиться- лягає
 За небесним небокраєм.
Зорі сонце коливають,
Казочки розповідають.
А хмариночки пухкенькі
Стелють ліжечко м’якеньке.”
 Петрик радісно киває:
 “Ос ь тепер усе я знаю!
 Маю зараз же вставати
 У садочок йти гуляти.”
Мама ніжно подивилась
І над Петриком схилилась,
Чуб погладила біленький:
“Ох, який ти ще маленький!”
 Петрик носом засопів,
 Бровенята вгору звів,

Розмірковує тихенько:
“Мама каже, я маленький.
Треба швидше підростати,
Щоб усе самому знати.”
Петрик з ліжечка зіскочив,
Одягнув штанці, сорочку.
Привітало його сонце,
Зазираючи в віконце.
Петрик руки простягає
І до сонечка гукає,
Мружить сині оченята:
“Я іду-у-у тебе стрічати!”

ЧАРІВНА ТОРБИНКА

Жили-були дід та бабка,
Була в них старенька хатка,
На земельку похилилась,
Вікна геть перекосились.
Дід і бабка бідували,
Зиску і грошей не мали,
Та й дітей Бог не послав,
Тож ніхто про них не дбав.
Жив під лавою цвіркунчик,
Музикант і веселунчик,
Бабку й діда розважав,
Їм журитись не давав.
Ще вони козу тримали,
Хоч надоїв і не мали.
Користь з неї отака
Аж три краплі молока.
В ліс ходили по чорниці,
По гриби та по суніці,
Журавлину і ожину,
Костяницю і шипшину.

Запашний смачний кисіль
Їли з ягідок лісних.
У хатинці - піч біленька,
Всюди затишно, чистенько.
 Білі на вікні фіранки,
 Бабця й дід - у вишиванках.
 Миски й горщики стоять
 На полиці, аж мигтять.
А гарненькі глечики
На тинок почеплені,
В палісаді - соняхи,
Мальви горді і стрункі,
Чорнобривці та жоржини,
Трохи далі - кущ калини.
 Дід і баба - роботящі,
 Та не мали сил ні нащо.
 Вудив рибку дід у річці,
 Бабця борщ варила в пічці.
Так жили - ледь животіли,
Проте Бога не гнівили.
Як морози свіріпили,
На печі вони сиділи.
 В хаті холодно було,
 Яке з хмизу там тепло?
 Якось вийшов весь хмизок,
 Бабка й дід пішли в лісок.
Хмизу трохи назбирали,
На санчата його склали.
Раптом бачать під сосною -
Чоловічок з бородою.
 Згорблений, старий, слабенький
 І такий собі маленький.
 З холоду його звело,
 Снігом майже замело.

Дід до нього обернувся,
Тихо й лагідно звернувся:
“Хто ти? Чом такий маленький?
Змерз увесь, тремтиш бідненький.”
Той не вимовить ні слова,
Бо мороз скував і мову.
Чоловічка дід підняв,
В кожушину заховав.
Вдома, щоб зігрівся він,
Всадовив аж на черінь.
Бабка піч враз затопила,
Юшку в борщику зварила.
Пригостили чоловічка,
Він одвідав перепічки,
Чаю з чабрецем, калиною
І солодкою малиною.
Запросили в них зостатись,
Щоб на холод не вертатись.
Чоловічок відігрівся,
Пожвавішав, звеселився.
З печі сам стрибнув додолу
І прямісінько до столу.
Розтелив враз скатертинку,
З-за плечей дістав торбинку.
А торбинка та була
Не проста, а чарівна.
З дякою не забарився,
Діду й бабі уклонився:
“Доброту вашу ціную
І торбинку вам дарую.”
Як торбиночку розкрив,
Діда й бабу запросив,
Вдруге дякувати став,
Із торбинки пригощав.
Скільки там було смачного,
Їстівного і питного!

Та крім їжі, меду, пива -
Різного доволі дива!
Дід і бабка, і цвіркун,
За прозвиськом Веселун.
Чоловічок і коза,
На імення Дереза,
Всі разом жили, раділи
І потроху багатіли.
Нову хатку збудували
Стіни, піч розмалювали.
Чималенька ця хатинка
І гарненька, як картинка.
Так, виходить, треба жити -
За добро добром платити.
Тож бувайте й ви щасливі,
В злагоді живіть, у мирі!
І за нас не забувайте,
Довголіття побажайте!

КАЗОЧКА
ЯК ЗОВУТЬ, ТАК І ОЗВЕТЬСЯ

Ой, у лісі, у лісочку,
На зеленому горбочку,
Серед моху, голочок
Виріс біленький грибок.
Ось цього грибка й узріла,
Біля нього враз присіла
Вірочка і почала кричати,
Подружок своїх гукати:
“Галочка, мерщій сюди!
Де ти? Де? До мене йди!
Тут гриби... Один, два, три...
А гарнесенькі які!”

Погукала та й побігла
До Галинки, що притихла.

Мабуть, десь гриби збирає,
Змовкла, не відповідає.
А Галинка вже стомилась,
На пеньок перечепилась.
І грибів не назбирала,
Тільки ніжки постирала.
З краю сіла на пеньочок
І дістала періжочек,
Коли чує - хтось зітхає,
І тихесенько благає:
“Коли твоя ласка,
Пригости, будь ласка.
Через голод потерпаю,
Хліба й крихточки немаю.”
Дівчинка аж остовпіла,
Зразу і не зрозуміла
Звідки лине голосок.
Коли дивиться - грибок.
До грибочка нахилилась
І уважно придивилась -
Перед неї не грибок,
А старесенький дідок.
Зовсім як грибок-зморшок,
Обіперся на ціпок,
Довга біла борода.
Торба ще в руці стара.
Дівчинка йому вклонилась
І ласкаво подивилась.
Кошика свого розкрила,
Діда їсти запросила:
“Ось вам пиріжок смачненький,
З яблуками, солоденький.
Пригощайтесь, дідусю.
Пиріжки пекла матуся.”
Дід поставив свій ціпок,
Взяв маленький пиріжок,

Апетитно наминає,
До Галинки промовляє:
“Дякую тобі, красненько,
Славна дівчинка маленька.”
 Сам смакує і, здається,
 Хитро в бороду сміється.
 А як трохи підкріпився
 Низько дівчинці вклонився
Мовив: “Добрі пиріжки,
Попоїв їх залюбки. -
Далі в кошик заглядає
І здивовано питає -
 Чом же кошик твій легенький,
 Й гриб один, і той маленький?
 Чом грибів не назбирала?”
- Я від подружок відстала...-
Потім на пеньок присіла
Коли й вас дідусю стріла.
“Щедра дівчинка ти, бачу.
Я за це тобі віддячу,
 Лагідно дідусь сказав,
 Потім торбу розв’язав, -
 Ось тобі мої дарунки:
 Книжечка, де є малюнки,
Та годинник золотий,
З дзвоником і заводний.
Книжечка, бач, не проста,
А розумна, чарівна.
 Якщо книжку прочитаєш,
 Світ незнаного пізнаєш.
 Маю запропонувати
 Трішечки помандрувати.
Ближче підсідай, Галинко,
Будь-яку відкрий сторінку.
Ось поглянь, яка краса! -
Сонце, сині небеса,
 Скрізь ліси густі тропічні,
 Птахи дивні екзотичні:

І яскраві, і строкаті,
І веселі, і пихаті.
Одуд наш сюди літає
Поки в нас зима гуляє.
Ще багато є птахів
З наших і з чужих країв.
Як зимові дні минають,
Птиці з вирію вертають
До своїх ланів, лісів,
Долюбимих берегів.
в'ють, вимощують гніздечка,
Та висиджують яєчка.
Про потомство пильно дбають,
Рідну землю прославляють.
Так дідок розповідає,
На Галинку позирає.
Заохочує Галинку:
“Перегорнемо сторінку.
Далі: Конго, Ніл величний,
Звірі хижі і незвичні -
Мавпи, зебри, кенгуру,
Буйволи і антилопи Гну.
Ще слони і леопарди,
Бегемоти і гепарди.
А живуть вони в лісах,
У савані, у пісках.
Майже всюди побували,
До пустелі завітали,
Там, де кактуси колючі,
Спека і піски сипучі,
І оазиси родючі,
І бархани, наче кручі.
Це пустеля Калахарі,
А на Півночі - Сахара.
Знати ще б не заважало
Про вулкан Кіліманджаро.
Зветься ця частина світу?...2
“Африка-а! Тож вірно, діду?”

“Справді, Африка, дитинко.”
Сяє в захваті Галинка.
Просить книжку погортати,
Щоб іще помандрувати.
 Каже дід: "Сідай зручніше,
 Далі буде цікавіше
 Завітаємо аж вглиб океану,
 Щоб узріти красу незрівняну.
Йой, невимовна чудо-краса!
Йой, незнані дива-чудеса!
Сонце крізь воду сягає,
Начебто дно осяває -
 Світло пісок відбиває
 І самоцвітами грає.
 Скелі з чорного граніту
 Вкрили надзвичайні квіти.
Це не дно - квітник барвистий,
Скільки тут актиній різних!
Всіх відтінків, барв ясних
Дивовижної краси.
 Анемони ці морські,
 Наче квіти лісові.
 То не квіти, а тварини
 І корали їх родина.
Ці красуні надто хижі,
Дрібні рибки їхня їжа.
Безтурботні милі рибки,
Світлячки, краплинки срібні,
 Якщо трохи зазівають
 До щупальців попадають.
 Ось медуза пропливла,
 Наче вилита із скла,
Тіло - дзвоничок рожевий,
Щупальці рожеві в неї.
Повзають морські зірки,
Голкошкірі їжаки,
І галопом поскакали.

Рибки плавають, рачки -
Кольорові світлячки.
Бачиш, коники морські
Дуже жваві і смішні.

Голови позадирали
І галопом поскакали,
Очі геть повірячали,
Швидко воду розрізали.

Надто вправно рибки ці
Скачуть, наче на хвості.”

Зачарована Галинка
Придивлялась до картинок

І ловила кожне слово
З дідушевої промови.
Книжечку дідусь закрив:
“Тут багато різних див.

Бачу, книжечка тобі
До вподоби, до душі.
Якщо книжечку читати,
Вона буде оживати.

В світ прекрасний поведе.
Навчить розуму тебе.
А годинник золотий
Має дзвоник заводний.

Якщо кнопку надавити.
Буде дзвоничок дзвонити.
Вже не спізнишся ніколи -
Нагадає - йди до школи.”

За словами дід вклонився,
Як крізь землю провалився.
Слова вимовить не встигла
Галочка, немов застигла.

З подарунками сиділа,
З місця зрушити не сміла.
Потім кошика взяла,
Ледве-ледве підняла,

Надто кошик був важкий,
Повний біленьких грибків.
Галочці дідусь віддячив
За привітну, щиру вдачу.
 Бо у світі так ведеться:
 Як зовуть, так і озветься,
 Як гукнеш, так відгукнеться.

Вересень 2000

НЕСЛУХ

Неслухом Сашка прозвали,
Бо не слухав тата й мами.
“Вмитись треба, - мама каже, -
Личко чорне, наче сажа,
 Чубчик розчеши гарненько
 Та вдягнися чепурненько.”
Неслух, знай собі, сопе,
 Навіть вухом не веде,
Хлопчик так і не умився
І бруднулею лишився,
Черевики взув сяк-так,
Вдяг сорочку абияк.
 Мав би ліжко застелити,
 Але ніколи робити,
 Бо на вулицю пора,
 Вже зібралась дітвора.
Тільки бігти припустився,
За поріг перечепився, -
Черевики як взував,
То шнурки не зав’язав.
 Отже Неслух шаг ступив,
 На шнурочок наступив.
 Ех, дісталось хлопчині:
 Він упав, забив коліно.
Неслух ледь не заревів,
Тільки, як завжди, сопів.

Не зарадять мама й тато,
Сам у всьому винуватий.
Більш за все він розгубився,
Коли Галочка сусідська
 Пальцем на нього вказала
 І, кепкуючи, сказала:
 “Подивіться! Ой, не можу,
 На кого Сашко наш схожий,
Мов опудало яке,
Не умиване, брудне!”
Заходились всі сміятись:
“Ми не будемо з ним гратись!”
 Присоромили Сашка,
 Нечепуру-малюка.
 Він побіг додому митись,
 Чиститись і чепуритись.
Гарно ліжечко прибрав,
Книжечки на місце склав.
Мама плеснула в долоні:
“Що це сталося сьогодні?!”
 Наш Сашко такий гарненький,
 Одяг і взуття чистенькі.
 Личко вмите, наче сяє,
 У очах аж сонце грає.
Ще й причесаний гладенько,
Зубки, наче сніг біленькі.
Відтепер, - матуся каже, -
Ти не Неслух - гордість наша.”
 Тато схвально теж кива:
 “Більше Неслуха нема.
 Є Сашко - синок слухняний.
 Не лінивий, а старанний.”
Що ж Сашко? Він так зрадив,
Не знаходить навіть слів.
“Мамо, тато, - шепотів, -
Я все чисто зрозумів.”

Усміхнулисьь мама й тато:
“Що ж, напевно, вже малята
Гру затіяли новеньку,
Йди пограйся, дороженький.”
Отже з цього, любі діти,
Постарайтесь зрозуміти,
Що бруднуля і ледащо
Не знайде собі нізащо
Вірних друзів, ще й до того,
Кепкуватимуть всі з нього.
А як будете старанні,
І охайні, і слухняні,
То матуся і татусь,
І бабуса, і дідусь, -
Всі почнуть за це хвалити,
Шанувати і любити.
Друзі будуть поважати.
Залюбки допомагати.
Тож бажаю, любі діти,
В радості і щасті жити.
Про пораду пам’ятайте
І по цьому всі бувайте.

Липень 2003

ГОСТИННИЙ КРІТ

Запросив до себе Кріт
Мишку Дору на обід.
Усміхнувся Кріт присмно,
Уклонився низько, чемно:
“Маю честь Вас запросити,
Щоб обідом пригостити.
Дуже радий, пані Доро,
Що побачимося скоро.”

Мишка Дора, вельми мила,
Відмовити не посміла.
Очі догори звела,
Згоду на обід дала.
 Перш за все причепурилась.
 У люстерко подивилась,
 Вичистила шубку чисто,
 Начепила ще й намисто.
Капелюшок одягла,
В час, призначений, пішла.
Як того і обіцяла
Пообіді завітала.
 -Вас вітаю, пане Кроте,
 Завдала я вам роботи.
 -Що ви, Доро, зовсім ні,
 Вже всі страви на столі.
Бачить Дора - зал кругленький,
З моху килим зелененький
Тепло, затишно усюди,
На Кротові гарна шуба.
 Різних страв було надиво,
 Та її ледь не знудило:
 Полюбля комах Кріт їсти,
 Миша Дора - зерно гризти.
Мишка поспіхом прощалась:
“Довго щось я загулялась.”
“Ви ж і крихітки не з’їли, -
Побивався Кріт тужливо. -
 А які м’які, смачні,
 Солоденькі черв’ячки.
 І личинки дуже ніжні...”
“Тоді, Кроте, Вам про їжу!
Я б не проти... не від того
З’їсти слимачка смачного...
Бачте, я не зголодніла,
На діету саме сіла.”

Дора дякує красенько,
А сама тіка швиденько.
Кріт їй лапу подає:
“Завітайте якось ще.”
Тільки Дора з того часу
Не була в Крота ні разу.
Хоч кріт Роббі був гостинний
Та обіди - неїстівні.
Дора з того зрозуміла -
Необачно, бач, вчинила,
Завітавши на обід,
Бо сумний zostався Кріт.
Ні до чого й Крота звати.
Бо нема чим частувати:
Страва, що вона готує.
Роббі зовсім не смакує.
Мишка довго міркувала
І до себе проказала:
“Дружби маю не цуратись
І при зустрічі вітатись,
За добро добром платити
Та з Кротом у мирі жити.
Найдорожче над усе
Вірна дружба.” - От і все.

СІРНИКИ

Мама сірники сховала
І Миколці наказала:
“Слухай. Хлопчику, сюди -
Не запалюй сірники.
З ними витівки погані.
Якщо дітки неслухняні
Їх запалюють, тоді
Від пожежі лиха жди.
Сірничок хоча малий.
Та вогонь пускає злий.

Він і дім може спалити.
Де тоді ми маєм жити?
Обпече вогонь болюче
Язиком жалким. палючим
 Личко, ніжки, рученятка.
 Пройме горе маму й татка.
 Ти, Миколко, зрозумів?
 Далі будь від сірників.”
Хлопчик мамі обіцяє,
Переконливо киває:
“Так, еге ж... все люта “жижа”
Язиком вогненным злиже.
 Сірників не зачіпаю,
 Небезпечні вони, знаю.”
 “От і добре, - каже ненька. -
 Мій розумнику маленький.
Бачу ти ростеш слухняний,
Таткові на радість, мамі.”

ПОЧЕСНА СПРАВА

Мама іграшку купила -
Заводну автомашину,
Неабияку - пожежну.
Червоненьку, як належно,
 Із драбиною на спині.
 Зверху мигавки дві сині.
 Сяс, фарбою, мигтить,
 Хоч сідай, одразу їдь.
Каже Петрик мамі радо:
“Буду водієм, як тато,
На машині швидко мчати.
Щоб людей порятувати.”
 “Це почесна. Синку, справа,
 Потребує сильних, вправних,
 Щиросердних, не байдужих
 До біди людей і мужніх.

Водієм як хочеш стати,
Маєш сили набирати.”
Петрик мамі відповів:
“Кашу всю сьогодні з’їв.
Мама каже: “Дороженький,
Мій пожежнику маленький, -
Чубчик ніжно розтріпала, -
Швидше підростай.” - сказала.

ЗЕМЛЯ - НАША НЕНЬКА

Земелька, м’яка і ніжна,
Травиця, росна і свіжа,
Осяяні сонечком ясным
Цвітуть, мов килим прекрасний,
Ромашка біла тріпоче,
Привітно стиха шепоче:
“Настусю, мила маленька,
Не бійся, ступай легенько”.
“Я зовсім, - каже Настуся, -
Росиночок не боюся!”
Босоніж ураз ступила,
Росичка ніженьки змила.
Стрибають, бігають ніжки
Легесенько вздовж доріжки.
То силу дає земелька,
Вона - наша ненька.

ЛЯЛЬКА НІНА

Лялька Ніна захворіла,
Зовсім їсти не схотіла.
Міряю температуру,
З ложечки даю мікстуру.

“Ніночко, ну що з тобою?”
Лялька крутить головою,
Ротика не відкриває
І мікстуру не ковтає.
 Ніночку до рук взяла,
 Колисати почала:
 “Баю-баю, спи, маленька,
 Завтра будеш здоровенька”.
Лялька радо усміхнулась
І до мене пригорнулась.
Вона зовсім не хворіла,
Просто спати захотіла.

ДЖЕРЕЛЬНА ВОДИЦЯ

Джерельце-пустунчик,
Меткий веселунчик,
Родину покинув,
До сонечка зринув.
 Пробився з Землиці
 В прозору криницю.
 Із над струменить,
 Криницю живить.
Джерельце й криниця,
Як брат і сестриця,
З води народились
Навік поріднились.
 Маленьке джерельце
 Чисте, як скельце,
 Сміється, стрибає
 І дзвінко співає.
Промінчик долинув
У воду поринув,
Водиці напився
І враз освіжився.

Хмарки промайнули,
Води зачерпнули.
Студена водиця
У нашій криниці.
 Як нічка прийшла
 І зірка зійшла,
 Вмилась в криниці
 І стала дивиться.
Дивилась у воду
На чистую вроду.
Ось місяць відбився,
Водиці напився.
 Ніч воду спивала
 І небо купала,
 Поїла травицю
 Водою з криниці.
Щоб вранці рососою
Нам вмитись з тобою,
Бо то не проста,
А живильна вода.
 Хай вічно живе
 І наснагу дає
 Джерельна водиця,
 Що йде від Землиці!

Липень 2001

ВЕСЕЛИЙ ГОПАЧОК

Танцювали гопачок
Цибулина й часничок.
На огрядній цибулині -
Золотава одежина,
 Ще й підбори височенькі.
Часничок супроть - дрібненький,

Але хвацький молодчина,
Викидав такі коліна,
Що весела цибулина
Розпашілась, мов калина,
 Наче дзига завертілась,
 Дріботіла, веселилась.
 Часничок їй зна моргає,
 Цибулина радо сяє
Та й регочеться: - Овва!
Та підбором вибива:
 Тра-та-та!
 Тра-та-та!
Ходить гоголем часник,
Уступати він не звик,
Гордо плечі розправляє,
Ноги вправно викидає.
Він вподобав господиню -
Золотаву цибулину!

Лютий 2003

ЯК СОРОКА ОБДУРИЛА ВОВКА

На дубові сиділа
Сорока-Білобока,
На весь ліс тріскотіла
Про Лисицю і Вовка.
 Сорока - цікава,
 Усюди літає,
 Весела, вертлява,
 За всіх усе знає.
А хвіст у Сороки
Чорненький, довгенький
І ще в Білобоки,
Язик ой, гостренький.
 “Я знаю таємницю, -
61 Сорока сказала, -

Про Лиску-сестрицю,
Що півника вкрала.
Тож півника вкрала,
Вже зрання зварила,
Сама смакувала,
Доволі поїла.
Вовчок - сірий бочок
У лісі полює.

Сховався за пеньок,
На здобич чатує.
Зайчатку сіренький,
Швидесенькі лапки,
Звірятка маленькі,
Тікайте до хатки!
Вовчисько голодний,
Йому б попоїсти.

Кого, що завгодно
Він ладен загризти.
Кмітлива Сорока,
Як тільки узріла
Недоброго Вовка
Провчити схотіла.
На галці вмостилась
І дзьоба розкрила,
На хитрість пустилась,
Тріскоче так мило:
“Нагода така , -
Сорока до нього, -
Влови он бичка,
Я бажаю смачного”.
Насправді бичок
Той був неживий,

У нього бочок
Та й смоляний.
Цікава Сорока

62 Про те добре знала,

Та сірому Вовку
Вона не сказала.
До бичка Вовк підбіг,
Аж слинки ковтає,
 А бичок, як німий,
 Не мичить, не моргає.
 Вовк лютує, сичить:
 “Залюбки з’їм тебе!”
А бичок, знай, мовчить,
Вухом, бач, не веде.
Вовчисько зрадів: -
“Попоїм до смаку”
 В бік зуби встромив,
 Ті й вгрузли в смолу.
 Вовк виє, гарчить,
 Трясе головою,
А зуби йому
Стискає смолою.
Застигла смола,
Сяк-так Вовк крутився.
 “Оце так біда!
 Оце так наївся!”
 Сорока: “Ох-ох! -
 Як каркне зраділо, -
Пропав сірий Вовк!” -
Знялась, полетіла.
Як сонце пригріло,
Чучело розтало,
 Вовка відпустило,
 Тримать перестало.
 “Стривай же, Сороко,
 Помщуся тобі.
Згадаєш ще Вовка, -
Впіймаю і з’їм”.

ТРИВОГА НА ГАЛЯВИНІ

На галявині зібрались
Звірі й гірко побивались: -
“Хто так з Місяцем вчинив,
Хто йому краєчок з’їв?
 Нещодавно був кругленький,
 А тепер, мов серп, гостренький”.
 “Ото диво, ото диво!” -
 Каже Заєць полохливо, -
“Може, Місяць захворів
Й нічогісінько не їв?”
“Що робити? Що робити?
Чим ми маєм підсобити?” -
 Бідкалася білочка,
 Сидячи на гілочці.
 “Ех-хе-хе, ех-хе-хе!
 Що за лишенько таке?
Місяць тане на очах,
Як билиночка зачах” -
Примовляє Ведмедиця.
Ледь не плаче і Лисиця.
 Вовк-невдаха щось буркоче,
 Мабуть, раду дати хоче.
 Коли ось летить Сова -
 В неї мудра голова.
“Що за галас тут стоїть?
Вже надворі пізня ніч,
А ніхто із вас не спить!”
Всі загомоніли вмить,
 Почали Сові казати: -
 “Онде Місяць став щербатий.
 Що це скоїлося з ним?
 Занепав, нездужа він”.

Їм Сова відповідає,
Бо вона все в світі знає: -
“Дорогі мої звірята,
Годі вам переживати!
Місяць повний, як старий,
На ущербі - молодий.
Не худенький він, а справний
Молоденький красень вправний”.

Місяць з неба подивився,
Світлом срібним враз залився.
Всі з полегшення зітхнули,
Торохтіли: “То ж ви чули?
Місяць зовсім молодий,
Гарний і який ясний!”
Всі раділи, танцювали,
Місяченька величали.

Веселилась вся галява,
Потім тиша скрізь запала.
Повкладались звірі спати,
Щоб раненько з Сонцем встати.

Лютий 2003

ВІНОЧОК

Завітали в гості квіти.
Привітаймо, любі діти!
Квіти всюди: у віночку,
У веселому таночку.

Ніжна музика заграла,
Вихователька сказала: -
“Ви сьогодні, любі діти,
Мов барвисті, гарні квіти.

Тож ходімо у таночок
І станцюємо “Віночок”.
Ширше коло, ширше коло,
Скільки усмішок довкола!
 Ручки догори здіймайте
 І навкруг себе кружляйте.
 Тра-ля-ля, красота,
 Наш віночок розцвіта!
Беремось за руки, діти,
Привітаймо наші квіти:
Лілію і мак червоний,
Чорнобривці і півонії,
 Ще гвоздичку і жоржинку,
 Мальву, айстру і барвінка,
 І ромашок ніжно-білих,
 І волошок синіх-синіх.
Звиймося, звиймося,
У віночки злиймося!
Чом ти, квіточка, одна,
Одинока і сумна?
 Це - трояндочка червона,
 Дівчинка маленька - Нонна.
 Всі радіють, подивися,
 Усміхнися, звеселися.
Закружляймо, заспіваймо,
Тра-ля-ля! Всіх “Віночок” звеселя!

ВОГНЕБОРЕЦЬ - РЯТІВНИК

Сирена пожежна лунає, -
Рятуйте, будинок палає!
Бійці за сигналом готові
До битви з лихою бідною.

“Гу-гу-у!” - сирена гуде,
Водій за кермом, машину веде.
Диспетчер маршрут проклада:
“Прямуйте на Горького, 2”.

Дим чорний клубиться з вікна,
Драбина пожежна зліта,
Ще мить - і пожежник меткий
Вступає з вогнем у двобій.

Хвилюються люди: “Рятуйте!
Як швидше дітей порятуйте!”
Сумлінно працює пожежник,
Виконує справу належно.

Нарешті ми маєм радіти -
Квартира врятована й діти.
Пожежник піт з лоба втирає
Та усмішка радісно сяє.

Він справу довів до кінця,
Важку - вогнеборця-бійця.
В житті він звичай людина,
На нього чекає родина.

Ця справа важка, небезпечна,
Почесна вона, безперечно.
Та треба життя цінувати
І лихові запобігати.

Про те мають всі пам'ятати,
Себе від пожеж пильнувати.
Тож правил протипожежних
Дотримуйтесь, як належно!

Жовтень 2002

ГОДІВНИЧКА

Петрик вчиться майструвати,
Вранці каже: “Любий тату,
Скоро прийде вже зима,
Годівнички ж в нас нема.
 Тебе маю попрохати
 Годівничку змайструвати.
 Трішечки допоможи,
 Як робити покажи.
Хай синички прилітають,
Зернятка клюють, співають.”
Тато схвально усміхнувся:
“Добра справа ця, Петрусю.
 Тож приступимо до діла.”
 Враз робота закипіла.
 Годівничку невеличку
 Змайстрували для синичок,
Мов будиночок маленький,
Дерев’яний, чепурненький.
Петрик світиться від щастя:
“Не страшні птахам ненастя.
 Прилітатимуть синички
 До моєї годівнички.”
 Ну а ви, мої малята,
 Школярі і дошкільнята,
Змайстрували годівниці
Для зимуючої птиці?
Якщо ні - часу не гайте,
Йде зима, то ж поспішайте!

Жовтень 2002

МОРЕ - ДИВО

Що за море, що за диво
Так гойдається бурхливо?
Наче сонечка маленькі
Соняхи цвітуть жовтенькі.
 Золотавий, кучерявий,
 Вийшов соняшничок бравий.
 Сонечком облитий,
 Дощиком умитий.
Взявся сонях у боки,
Крутиться сюди-туди.
Він за сонцем ходить,
Оченят не зводить.
 Я від сонечка такий
 Жовтоцвітний, золотий.
 У кошику ще чималенька
 Розмістилася сімейка.
Сім'яночок молоденьких,
Ще молочних, солоденьких.
А дозрілими вони
Будуть смажені смачні.
 Що за море, що за диво
 Так гойдається бурхливо?
 Тож земля моя щаслива,
 Через цеє море-диво.

Липень 2002

СТАРАННІ БІЛОЧКИ

Руденька білочка Россі
Сказала сестричці Фоссі:
“Ти, Фоссі, полуц горішки,
А я приберуся трішки.
Матуся буде радіти,
Тебе і мене хвалити.
- Ой, - скаже, - ви подивіться,
Ростуть мені помічниці!”
“Таразд - погодилась Фоссі -
Ось тільки почищу хвостик
І з радістю щось смачненьке
Зготую для нас і неньки”.
Обидві стали до діла,
Робота враз закипіла.
Моторна Фоссі і вправна
Борщик зварила справно.
Весела, дбайлива Россі
Питає в сестрички Фоссі:
“Скажи мені, Фоссі мила,
Чи ж добре я все зробила?”
“Чудово, сестричко, чудово!
Трудилася ти зразково.
Хатинка наша маленька
Аж сяє - така чепурненька!”
Старанні малі сестрички
Рожеві шовкові стрічки
На китички почепили,
І хвостики розпушили.
Охайні сестрички руденькі
Сиділи й чекали неньку.
Старанна білочка Россі
І мила, слухняна Фоссі.

ПАРАСОЛЬКА

Дощик падає рясний,
Та мені він не страшний:
Парасолька є у мене,
Неаби́яка - зелена.
 Літній дощик полюблю,
 Бо, як з дощика, зростаю.
 Як під дощиком гуляю,
 Парасолька захищає.
Краплі крапають : Крап-крап!
Парасолька наче дах,
Крапельок не пропускає,
Бо вона не промокає.
 Дощик дрібно торохтить,
 Не вщу́хає ні на мить.
 Парасолька зелененька
 Тріпотить собі тихенько.
Дощик стішився і вщух,
Парасольці я кажу:
“Дяку тобі, красенько.
Я не змогла, я- сухенька.”

Липень 2003

СОНЕЧКО НА ДОЛОНІ

Сонце з неба усміхалось,
Промінцями розливалось,
У віконце зазирало,
На папері вигравало.
 Діти сонце малювали,
 Фарби ніжні підбирали -
 Теплі, світлі, променисті,
 Жовтувато-золотисті.

Ще оранжеві, червоні
Та рожеві, мов півонії.
Сонце з дітками раділо,
Бавилося і ясніло.

Ось веселі промінці
Заясніли на лиці,
Сипонули Ромі в очі,
Ніжно пестять і лоскочуть.

Рома сонця жовтий сніп
У долоні вправно згріб,
Вгору ручки простягає,
Сонце на долонях сяє.

Рома пальчики розвів,
Сонце в небо відпустив,
А на згадку, що зосталась,
Сонце в зошиті сміялось.

Діти щиро всі раділи
І малюнки присвятили
Сонцю, небу голубому,
Промінцеві золотому.

КІШКА - МАРІШКА

Вогник веселий
В печі палає,
Кішка Марішка
Поруч дрімає.

Бабця Секлета
Пече паляниці,
Кішка Марішка
Жмурить очиці.

Ось паляниці
Бабця виймає.

Кішка Марішка
Пісні співає.
“Мур-мур, мур-мур,
Смачні паляниці”.
Бабуся Секлета
Звернулась до киці:
- Кішко Марішко,
Кішечко мила,
Дякую красно,
Що підсобила.
Тож посмакуй
Шматком паляниці. -
І відламала
Окраєць для киці.
В казочці цій
Відсутні секрети.
Кішка Марішка
Шанує Секлету.

ЖАБКА У ВІНОЧКУ

Сіла жабка на листочок.
“Маю звити я віночок”, -
Думала до себе так,
Потім квакнула: “Квак, квак!”
Очі вирячила жаба,
Плигнула на берег жваво.
Квітів різних назбирала,
У віночок їх звивала.
Далі, як вінок звила,
На голівку одягла,
У водиці виглядалась
І на себе задивлялась.

Милувалась: “Квак, квак, квак”,
Промовляла: “Гарно як!”
Знову всілась на листочку
Проти сонця у віночку.

Липень 2003

* * *

Зранку сипле сонечко
Промінці в віконечко,
Розбудило Сашу
Й всю родину нашу.
 Очі тре Настуся,
 Скаржиться: - Матусю,
 Сонце мені очі
 Промінцем лоскоче.
А маленька Саша,
За Настусю старша,
Плескає в долоні: -
Сонячно сьогодні!
 Нумо, любі діти,
 Личко, ручки мити,
 Платтячка вдягати,
 Бантики в'язати.
Будуть до снідаку
Пиріжки й сметанка.
Враз малі сестрички
Вмили чисто личка,
 Бо вони у мами
 Донечки слухняні.

2003 рік

ВЕСЕЛІ ГОЙДАЛКИ

Гойдалки веселі
Високо здіймались,
Швидкі каруселі
У вихорі мчались.
 Чути сміх дитячий,
 Галас не вгаває,
 Гойдалка неначе
 Голосно співає.
Гей, гайда-а-а!
Гойдалка зліта,
Вище, вище,
Аж у вухах свище!

ГОРОБЧИК

Горобчик маленький
З-під стріхи співає,
Мотивчик простенький
Старанно вивчає.
 Із раннього ранку
 Вже чути пісні,
 Виводить співанку
 Горобчик малий.
Як сонечко світить,
Як дощик іде,
Як хороше жити,
Він пісню веде.
 Невтомно співає:
 “Жив-жив, я живий”,
 І землю вітає
 Горобчик малий.

ГАВА

Прилетіла чорна гави,
Як гадзіння величава,
Крила чорні розпустила,
Дзьобик широко розкрила.
 Сіла гави на кілочок,
 Подала свій голосочок:
 “Карр-карр! Кар-карр!
 Спів у мене - Божий дар!”
Вихвалялася співуха,
Та ніхто її не слухав.
Тільки гуси гелготали,
Над гавою кепкували.
 “Якщо гаву цю послухать,
 То зів’януть зразу вуха”.
На глум гави не здалася,
Геть із двору подалася.

ДЮЙМОВИЧКА

За казкою Ханса Крістіана
Андерсена, “Дюймовочка”

Дівчинка Дюймовочка
З квіточки зросла,
Квіточка ж - із зернятка
Пишно розцвіла
 Шкаралупа горішка
 За колисочку була,
 За матрацик правила
 Фіалочка голуба.

Листячком троянди
Дівчинка вкривалась,
На листку тюльпана,
Як в човні каталась.
 Дюймовочка ніжно,
 Чудово співала
 Голоском, якого
 Іще не чували.
Крихітка гарненька
Ставилась чутливо
До птахів і квітів;
Була чуйна, мила.
 За її щедроти
 І за доброту
 Ельфи дарували
 Корону золоту.
Ще подарували
Їй прозорі крильця,
Щоб вона літала
Вільно, наче птиця.
 Щоб про все дізнатись,
 Дорогі малята,
 Казочку “Дюймовочка”
 Треба прочитати.

ЖАЙВОРОНКИ

У небі жайворонки в'ються,
Виспівуючи пісні весняні.
Пісні журчать,
Дзвенять і ллються,
Неначе кришталеві ручаї.

У пісеньках віщують день новий
Барометри співучі і дзвінкі,
Як змовкли, має бути дощовий,
Співають - прийде день ясний.

ЛІЛІЇ

Розсілася лілія
На лататому листі,
Пишалася лілія,
Мов дівка в намисті.
 Біла лілія жила
 В невеличкому ставку,
 Літо без турбот
 Цвіла на зеленому листку.
Є ще лілії чудові.
Розповім я вам про них:
Лісові, а ще садові
Із родини цибулин.
 Біла лілія садова
 Дуже ніжна, запашна,
 Китицю свою чудову
 До сонечка простягла.
Є й оранжева, красива,
Звуть її ще тигрова,
Чалмовидна квітка-диво,
В крапках чорно-пурпурових.
 Лісова - струнка, чудова
 Квітка-китичка ясна,
 Вишукана пурпурова,
 В червні-липні зацвіта.

Фіолетові, мов небо,
Плями на пелюстках,
Може, й справді, відблиск неба
На лілію плюскнув.

Неповторна кожна квітка,
Різнобарвна, колоритна,
Подарунок сонця й літа
Тепла, як земля, привітна.

ОЛІВЕЦЬ - МАЛЮВЕЦЬ

Олівець-малювець
Притупився вкінець.
Старанно трудився,
Вельми стомився.

Малював картину -
Квіточку жоржину,
Наче з оксамиту,
Дощиком умиту;

Осінь золотисту,
Листя багрянисте,
Яблука чудові,
Червоні, медові.

А ще біля тину
Червону калину.
Вгорі на картині -
Ключі журавлині

Високо здіймаються,
До весни прощаються.

Олівець-молодець
Написав під кінець:
“Прийшла осінь -
Ласкаво просимо!”

ПІСНЯ

Пісня ллється, пісня лине
Про любиму Україну,
Про поля її просторі,
Про прекрасні тихі зорі,
 Про сади її квітучі,
 Про Дніпро її ревучий;
 Про героїв-трудоарів -
 Дочок славних і синів.
Пісні ці народ складає,
Душу в них, любов вкладає.
Хай квітує Україна -
Мати рідна і єдина!

ХЛІБ

Хліб у полі, на столі -
Мир, достаток на землі.
Хлібороби хліба сіють,
Всі радіють, багатіють.
 Хліб із жита і пшениці,
 Караван, паляниці,
 Різні булки до вподоби:
 І солодкі, і без здоби.
Силу хліб дає усім:
І дорослим, і малим.
Треба хліб оберігати,
Хліборобів поважати.
 Та не допускати втрати,
 Тільки зиск від хліба мати.
 Усвідомлюйте завжди -
 Хліб від Бога, він - святий.

ХРУМ - ХРУМ

“Хрум-хрум-хрум” - зайчатко
Хрумає морквину,
А його сестричка -
Білу капустину.
Хрумають зайчатка
Ласощі городні,
Роздобув їх татко
На обід сьогодні.
Хрум-хрум-хрум!
Як смачно, а ще і корисно
Не тільки зайчаткам,
А й діточкам їсти.

ЦАП І ВОВК

Казочка

Старий бородатий Цапок
Торбиночку взяв і ціпок,
Пішов світ за очі. Бреде.
Аж бачить - Вовчисько іде.
Цап бородою трясє,
Думає: “Тут мені - все!
Цей зголоднілий Вовчище
У пошуках здобичі рище”.
Цап ціпеніє, дрижить:
“Вовк проковтне мене вмить...”
- Пане, - почав він казати, -
Я маю у вас запитати...
Гримнув Вовчисько: - Цить!
Цап остовпів і мовчить.

- Геть! - Вовк до нього, - Йди, куди треба!
Саме тепер мені не до тебе.

Я з'їв на сніданок телятко,
Довірливе надто ягнятко,
Мушу лягти відпочить -
Живіт мені дуже болить”.

Цапку пощастило сьогодні,
Що трапився Вовк неголодний,
Біда обійшла стороною.
Цап радо трясє бородою.

ЩАСТЯ

Щастя наше у тім,
Що маємо рідний дім,
Родину і вільну Україну -
Велику сім'ю єдину.

Щастя у щирій дружбі
Вірних, надійних друзів,
У відчутті прекрасного,
У сяйві сонечка ясного.

Щастя, що пташка співає,
Що квіточка сонце вітає,
Щастя дарують теплі дощі, -
Землю насичують, живлять її.

Щастя у мирі жити,
Щастя життя любити,
Іншим його дарувати,
Землю свою прославляти!

БУКВА “Я”

Запитання : “Як?”, “Який?”

Ставить Родіон малий, -

Допитливе надто,

Розумне дитятко.

Якщо “ябеда” й “якби”

Внадились до нас сюди,

Маємо їх зупинити,

Тут нема їм що робити!

Якала: “Я, я, я, я...”

Задавака тут одна,

Вередлива, хвалькувата,

З класу першого “А” - Ната.

Дуже соромно за них -

Ябед, задавак таких.

Запевняємо ми всіх -

Не підтримуємо їх.

Краще хай живуть слова,

Де ясніс буква “Я”:

Я - ялинка зелененька,

Я - ягідка солоденька,

Я - ячмінь у полі,

Я - яхта у морі,

Я - яблучко рум'яненко,

Я - яєчко золотеньке.

Теплі, лагідні слова

На м'якеньку букву “Я”.

ЗИМОВА РОБОТА

Завірюха, завірюха,
У віконце сипле, дмуха,
Сніговієм засніжила,
Замела, запорошила.
 Хмари сонце заступили,
 Сіють снігом, як з перини.
 Каже татові Оксанкаб
 “Приготуй, будь ласка, санки”.

Відповів Оксанці тато:
“З саньми треба зачекати:
Намело скрізь гори снігу,
Не побачиш навіть сліду.
 Як сердита завірюха
 Нагуляється та вщухне,
Прокладемо скрізь доріжки,
Ще нагромаємося в сніжки,
Бабу виліпимо з снігу
Дітям на веселу втіху.
 А тоді тобі, Оксанко,
 Наладнаю нові санки,
 Щоб несли тебе вони
 З найкрутішої гори.”

Плескає мала в долоні:
“Хоч би сніг ущух сьогодні,
Бо роботи так багато
Треба виконати з татом”.

Січень 2003

